Jaargang 108. Vrijdag, 29 Junij 1849. No. 5

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op ZATURDAG, den 30sten Junij 1849, des middags te 12 uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS dezer Stad, bij Inschrijving en Opbod aan te besteden:

Het ONDERHOUDEN van den **MAC-ADAMSWEG ENZ.** van *GRONINGEN* naar *MARTENSHOEK* en van den **PUINWEG** van *FOXHAM* naar *FOXHOL*, voor den tijd van *drie jaren.*

De Voorwaarden dezer Aanbesteding — waarin onder anderen is bepaald, dat de Aannemer ten zijnen voordeele zal bekomen het G r a s g e w a s aan den Weg — zullen van heden ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

Groningen, 21 Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, bij Inschrijving met gesloten Briefjes aan te besteden:

De LEVERING van de **RAAP-, LIJN- en PATENTOLIE**, ten dienste der VERLICHTING in deze STAD, gedurende *tien maanden*, beginnende met AUGUSTUS aanstaande en eindigende met MEI 1850.

De Voorwaarden van deze Levering zullen van heden ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, en de BRIEFJES en de MONSTERS van de PATENTOLIE aldaar, vóór of op ZATURDAG den 7den Julij 1849, moeten worden bezorgd.

GRONINGEN, 28 Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* herinneren de HERBERGIERS, LOGEMENTHOUDERS, VERHUURDERS van GESTOFFEERDE HUIZEN of KAMERS en allen, welke PERSONEN bij zich in KWARTIER of SLAAPSTEDE nemen, aan de bestaande verordeningen tot het doen van eene ONVERWIJLDE en NAAUWKEURIGE **AANGIFTE** aan het BUREAU VAN POLICIE van **ALLE VREEMDELINGEN** en **REIZIGERS**, welke zich ten hunnen Huize ophouden en tot het daarbij OVERLEGGEN der PASPOORTEN of andere BESCHEIDEN ter hunner LEGITIMATIE dienende; voorts alle Ingezetenen dezer Stad, die VREEMDELINGEN voor korteren of langeren tijd huisvesten, aan hunne verpligting, om te zorgen voor de AANGIFTE dier VREEMDELINGEN aan het BUREAU VAN POLICIE; geschiedende deze herinnering ter voorkoming der straffen op het niet naleven der gemelde Verordeningen gesteld en vervat in art. 475 van het Wetboek van Strafregt en art. 269, 270 en 272 van het Reglement van Policie voor de Stad *Groningen.*

En zal deze twee achtereenvolgende malen in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

Gedaan te *Groningen* den 14 Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR der Provincie *Groningen*, bij besluit van den 19den Junij 1849, no. 18, gearresteerd en invorderbaar verklaard SUPPLETOIR KOHIER van het PATENTREGT, over het vierde kwartaal van het dienstjaar 18 4/8, van deze gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten moeten worden geschreven op Zegel, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen.*

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 28sten Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de RAAD dezer Stad, bij besluit van den 14den Junij 1849, no 6, heeft VASTGESTELD het achter deze Publicatie geplaatst REGLEMENT op de AANTEEKENING van de GOEDEREN, bestemd om met BEURT- en VEERSCHEPEN te worden verzonden, en op het BEZORGEN van CONTRA-ADRESSEN van de met die SCHEPEN aangekomen GOEDEREN, waarvan, overeenkomstig art. 70 van het Reglement voor het Stedelijk Bestuur, afschrift is gezonden aan de Edel Gr. Achtb. Heeren STATEN dezer PROVINCIE.

En opdat deze Publicatie kome ter kennis van een ieder, zal dezelve met het gemeld Raadsbesluit worden gedrukt en aangeslagen en in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 28sten Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

DE RAAD DER STAD GRONINGEN,

In aanmerking nemende, dat er dusverre wel eenige bijzondere, maar geene genoegzaam algemeen werkende verordeningen in deze Stad bestaan, strekkende om de rigtige overkomst en bezorging van de Goederen, die bestemd zijn om met Beurt- en Veerschepen te worden verzonden of die aldus in deze Stad aankomen, te verzekeren;

Overwegende, dat daarin niet anders kan worden voorzien, dan door de aanteekening der Goederen, welke zullen verzonden worden, algemeen verpligtigd te maken en te zorgen, dat van de aankomst der Goederen behoorlijk door de daartoe aangestelde personen aan de belanghebbenden kennis worde gegeven,

Heeft goedgevonden vast te stellen het volgend

REGLEMENT OP DE AANTEEKENING VAN DE GOEDEREN, bestemd om met Beurt- en Veerschepen te worden verzonden, en op het bezorgen van CONTRA-ADRESSEN van de met die Schepen aangekomene Goederen.

Art. 1. Een ieder, die goederen met een beurt- of veerschip verzendt, zal dezelve vóór de lading der goederen in het schip of de overgave aan den Schipper, bij den Commissaris van het Veer ter aanteekening aangeven; en is de Commissaris verpligt zulks op de betrekkelijke, hetzij dadelijk, hetzij na volledige inlading, te bezorgen adressen te doen blijken door vermelding van het nommer, waaronder de aangegevene goederen bij hem zijn geboekt.

Art. 2. De afzender zal voor de aanteekening van elke partij goederen aan hetzelfde adres, vijf cent aan den Commissaris betalen; zullende als *ééne enkele* partij worden aangemerkt de verschillende artikelen, die door den afzender *te gelijk* onder *één adres* ter aanteekening worden aangeboden. Indien hij een bewijs van die aanteekening verlangt, zal hij voor de afgifte van dat stuk, vijf cent boven het aanteekeningsgeld aan den Commissaris voldoen.

Art. 3. De Commissaris zal de aanteekening doen in een door den Burgemeester op elk blad gewaarmerkt Register, en het is hem niet geoorloofd de aanteekening in een ander boek of op een los papier te doen. Ook zal hij de ter verzending aangegeven partijen onmiddellijk onder elkander aanteekenen, zonder opene ruimte.

Art. 4. De Commissaris zal een door hem en den aan de beurt zijnde Beurtschipper onderteekend en gedagteekend extract uit het aanteekeningsregister aan laatstgenoemden overgeven, waarin al de goederen vermeld zijn, die de lading van het schip uitmaken. Dit extract strekt den Schipper tot vrachtlijst; hij onderteekent ook in het aanteekeningsregister, onder den laatsten post, eene verklaring, houdende, dat hij de goederen, in het extract vermeld, in zijn schip heeft ontvangen.

Art. 5. De Beurtschippers zullen terstond bij hunne aankomst hier ter stede en alvorens te mogen last breken, de vrachtlijst aan den Commissaris van het Veer overgaan; zullende deze die lijst onverwijld ter hand stellen aan de bestellers van die veeren, waarbij dezelve zijn aangesteld. De Schippers mogen met de lossing van het schip geen aanvang maken, dan na verloop van drie volle uren na die overgave aan den Commissaris, tenzij de Commissaris van het veer het tegendeel in eenige bijzondere omstandigheid noodzakelijk mogt achten en deswege tot vroegere geheele of gedeeltelijke lossing order mogt geven.

Art. 6. De bestellers, of de Commissarissen, wanneer er geene bestellers bij eenig beurtschip zijn aangesteld, zullen *met den meesten spoed* de contra-adressen opmaken en die *onverwijld* aan de geadresseerden bezorgen, waarvoor laatstgemelden vijf cent aan den besteller zullen voldoen, tenzij de daarin vermelde goederen reeds aan den geadresseerde mogten zijn bezorgd, in welk geval het contra-adres door den geadresseerde niet zal behoeven te worden aangenomen en daarvoor ook niets verschuldigd zal zijn. Indien de geadresseerden de goederen van het beurt- of veerschip willen afhalen, geschiedt de afgifte niet anders, dan op vertooning van het contra-adres. Bij die veeren, waarbij geene afzonderlijke bestellers bestaan, is de Commissaris met de bestelling belast onder de verpligtingen aan de bestellers opgelegd en onder genot der gelden aan hen toegekend.

Art 7. De Commissarissen, de Beurtschippers en de bestellers der veeren zullen op hunne verantwoordelijkheid hebben te zorgen, dat de goederen, welke te Groningen zijn aangebragt om te worden doorgevoerd, door geene andere dan wettig erkende middelen van vervoer te water naar hunne verdere bestemming worden gezonden, tenzij de afzenders uitdrukkelijk op het adres hebben aangeteekend, dat zij door eenig ander middel die verdere verzending verlangen of wel op schriftelijken last van wege den buiten de Stad wonenden geadresseerde worden afgehaald.

De bestellers zullen te dien einde, tenzij de afzender of de geadresseerde anders mogten hebben bepaald, aan de Commissarissen van de veeren, door welke de verdere verzending moet plaats hebben, de contra-adressen bezorgen en tegen voldoening van het bestelloon van vijf cent voor ieder adres afgeven, en de Beurtschippers zullen de goederen, welke doorgevoerd worden, niet dan aan deze Commissarissen door de erkende voerlieden doen geworden.

Art. 8. Elke overtreding der bij deze gemaakte bepalingen zal worden gestraft met eene boete van één tot drie gulden, en, in geval van herhaling van dezelfde overtreding binnen twaalf maanden na de eerste, met drie tot zes gulden.

Art. 9. Weigering om de verschuldigde gelden wegens aanteekening en het bewijs daarvan, of voor het contra-adres te voldoen of wel om dit aan te nemen als de goederen nog niet zijn bezorgd, wordt gelijk gesteld met en gestraft als overtreding.

Art. 10. Dit Reglement is niet van toepassing op de trekveeren, noch op de vaste veeren bestaande tusschen Groningen en Peize, de Leek, Zuidlaren, noch op Provinciale Groninger dorp- en korenschepen.

Afschrift dezer zal, overeenkomstig art. 70 van het Reglement voor het Stedelijk Bestuur, aan de Staten dezer Provincie worden gezonden.

Aldus vastgesteld door den Raad der Stad *Groningen* den 14den Junij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Namens **CURATOREN** van het STEDELIJK GYMNASIUM, heeft de ondergeteekende de eer bekend te maken, dat het **OPENLIJK EXAMEN** der **LEERLINGEN** zal plaats hebben op ZATURDAG, MAANDAG, DINGSDAG en WOENSDAG den 30sten Junij, den 2den, 3den en 4den Julij aanstaande, terwijl de **OPENBARE PROMOTIE en PRIJSUITDEELING** op ZATURDAG den 7den Julij zal gehouden worden.

Bij het Examen zal zoo veel mogelijk de navolgende orde in acht genomen worden:
Zesde Klasse. ZATURDAG namiddag van 3½—7 uur.
Vijfde Klasse. MAANDAG van 9—2 uur.
Vierde Klasse. MAANDAG van 11½—1 en van 3½—7 uur.
Derde Klasse. DINGSDAG van 3½—7½ uur. WOENSDAG van 12½—1½ uur.
Tweede Klasse. WOENSDAG van 9—1½ uur.
Eerste Klasse. WOENSDAG van 3½—7 uur.

GRONINGEN, 28 Junij 1849.

De Rector van het Stedelijk Gymnasium: *Mr.* J. A. SCHNEITHER.

De met ONBEPAALD VERLOF zijnde VERLOFGANGERS **Hendrik van der Werf, Geert Kornelis Veenstra, Harmannus Weis, Hendrik Klaassen Aeilkema, Reinder Glas, Gerard Phof, Johannes Sentenaar** en **Augustinus Zinkhaan** worden (indien zij zich te *Groningen* bevinden) opgeroepen, om zich ten spoedigste ter STADS SECRETARIJ te vervoegen.

ITALIE.

ROMEINSCHE REPUBLIEK.

De Franschen hebben eindelijk zich in staat bevonden om den storm op Rome te ondernemen. Deze heeft den 21sten des avonds plaats gehad, en een berigt uit Civita-Vecchia van den 22sten, met den telegraaf den 24sten in Parijs aangebragt, meldt, „dat de troepen van den generaal *Oudinot*, zonder veel tegenstand te ontmoeten, de bres hebben beklommen; — dat zij zich hebben meester gemaakt van twee bastions en van de tusschenbeide liggende gordijn; — dat zij terstond aanstalten hebben gemaakt om zich in die stellingen te handhaven; — dat de middelen van verdediging, met schanskorven in de bolwerken naar de zijde van de stad, reeds verre gevorderd waren, en dat in 't algemeen de staat der zaken voldoende was."

[Alle berigten komen daarop neder, dat de moed, waarmede Rome verdedigd wordt, alle beschrijving te boven gaat. Elk stukje grond, dat het Fransche leger wint, kost stroomen bloeds; ja, men kan zich naauwelijks herinneren, ergens eenen zoo krachtdadigen tegenstand ondervonden te hebben.]

PORTUGAL.

LISSABON, 19 Junij.

Hier is eens weder een nieuw ministerie tot stand gekomen. Men gelooft niet, dat dit ministerie een lang leven zal hebben. — Ten zuiden van den Taag heeft eene republikeinsche beweging moeten uitbreken, waartoe wapenen en geld waren verkregen van een Fransch fregat; de aanleg is echter tijdig ontdekt. — Tusschen de Fransche en Portugesche gouvernementen bestaat weinig hartelijkheid. — De Koningin is door haren bakker voor schuld in regten aangesproken. — De ex-Koning van Sardinië is nog gevaarlijk ziek; hij heeft de uitnoodiging der Koningin, om naar Lissabon te komen, van de hand gewezen, met de bijvoeging, dat hij nimmer weder aan eenig hof wil verschijnen.

[Nopens het leven of den dood van *Karel Albert* heerscht in de berigten der dagbladen de grootst mogelijke tegenstrijdigheid. Terwijl het eene blad schrijft, dat hij wel is waar ziek is, maar *stellig* nog leeft, — deelt een ander alle noodige berigten mede nopens zijn sterven en de ziekte, die hem den dood heeft berokkend. — Wij voor ons weten dan ook niet, hoe het hiermede eigenlijk wel gelegen is.]

DUITSCHLAND.

WEENEN, 22 Junij.

Alhier zijn van Regeringswege de volgende berigten bekend gemaakt: „*Ancona heeft na een heftig bombardement den 18den zich overgegeven, en is den 19den door onze troepen bezet.*"

„*De Keizerlijke Russische hoofdarmee*, onder bevel van den Vorst *van Warschau, is den 17den en 18den de Hongaarsche grenzen* in vier, door de generaals *Busching*, *Bielogujef*, *Rudiger* en *Grabbe* gekommandeerde hoofdkolommen *overgetrokken.* Het hoofdkwartier van den vorst veldmaarschalk was den 18den te Bartfeld. De reserven onder de generaals *Sacken* en *Sass* staan voorloopig in Galicië aan de grenzen tegen Hongarije."

— De brigade van den generaal *Reischach* heeft den 17den bij Szerdahely een' aanval der Hongaren met glans afgeslagen, waarbij de vijand 8 kanonnen, ongeveer 1000 gevangenen en 60 paarden verloor.

— Voor eenige dagen is in Pesth de vinger van *Bem*, welken hij in het gevecht in Zevenbergen door een' sabelhouw verloren heeft, plegtiglijk begraven. *Kossuth* hield bij deze gelegenheid eene treffende redevoering.

— De Keizer van Rusland blijft vooreerst te Warschau, om digter bij het tooneel der aanstaande groote gebeurtenissen te zijn. Ook de meeste gezanten hebben zich van Petersburg naar Warschau begeven.

Van den 23sten. Het eerste bulletin van het Donau-leger, gedagteekend van Presburg den 22sten Junij, en uitgevaardigd door den baron *v. Haynau*, meldt, dat den vorigen dag de opstandelingen, sterk 30,000 man en 80 stukken, onder bevel van *Görgey*, door het korps van baron *Wohlgemuth* en het Russische van *Paniutin*, uit de positie van Pered zijn teruggedreven tot Farkasd. De hevige strijd was des avonds te 8 uur nog niet geëindigd.

Eene telegrafische depêche van gisteren avond uit Presburg meldt, dat de Russische bevelhebber *Ullrich* het berigt had aangebragt, dat de vijand geslagen, over de Waag teruggeworpen en de brug bij Negged vernield was. Er was hevig gevochten. Reizigers uit den omtrek van de Waag verhalen, dat een aantal Magyaren (2500), door de vereenigde troepen vervolgd, in den stroom waren omgekomen.

Ook zegt men, dat de Banus *Jellachich* de Magyaren bij Serbobran (St. Thomas) andermaal geslagen heeft. Meer dan 1000 Magyaren zijn gesneuveld. *Perczel*, die de hyena van Kovilj genoemd wordt, moet ter naauwernood ontkomen zijn; of *Bem* deel genomen heeft aan den strijd is niet zeker.

FRANKFORT, 24 Junij.

Met de aanstaande week zal de Koninklijke Wurtembergsche familie Ludwigsburg verlaten en zich weder definitief te Stuttgardt gaan vestigen, omdat thans in die stad de volkomenste rust is teruggekeerd. — Van het Rijks-regentschap heeft men sedert zijn vertrek uit Stuttgardt weinig meer vernomen.

— Uit Heidelberg wordt geschreven, dat de jonge *Schlöffel*, [de beruchte student uit Berlijn, nu laatstelijk oorlogs-commissaris van het revolutionaire bewind van Baden] aldaar gefusilleerd is. [Later is gebleken, dat hij in een gevecht bij Waghäusel gesneuveld is.]

Staat der zaken in Baden, Rijn-Beijeren, enz.

24sten Junij. De Rijks-troepen zijn den Neckar bij Ebersbach overgetrokken, en de Pruissen, onder den generaal *v. d. Gröben*, bij Ladenburg. Dit heeft ten gevolge gehad, dat de steden Heidelberg en Manheim, als daardoor van nabij bedreigd, zich hebben *overgegeven.* — Inmiddels heeft de *Prins van Pruissen*, welke den Rijn bij Germersheim was overgetrokken, de opstandelingen, die noordwaarts waren geweken, gevolgd, bij Waghäusel achterhaald, aldaar aangegrepen en *verslagen.* — De Pruissen, die Manheim hadden bezet, zijn dadelijk verder opgerukt, en indien zich nog opstandelingen tusschen de beide Pruissische korpsen mogten bevinden, zoude het dezen, naar het scheen, moeijelijk vallen om te ontkomen.

[Ten aanzien van het bezetten van Manheim verneemt men de navolgende bijzonderheden: Gisteren avond was *Mieroslawsky* met het grootste deel van zijn leger, naar het heette, het korps van den generaal *v. Hirschfeld* te gemoet getrokken.

De tijding, dat de civiele commissaris *Trützschler* zich met de kas uit de voeten wilde maken, was daarop het teeken waarop het beter gezinde gedeelte der bevolking van Manheim de *tegen-omwenteling* tot stand bragt. Dadelijk bezetteden eenige moedige burgers en de weinige achtergebleven dragonders het lokaal, waarin zich die kas bevond; men nam de daar aanwezige personen gevangen, waaronder de adjudant *von Lindenau*, die met de taak der wegvoering van de kas belast was.

Met den val van Manheim en Heidelberg zijn de krijgsoperatiën aan den beneden-Neckar ten einde gebragt. In beide steden heerscht de volkomenste rust en de burgerij stelt alles in het werk om aan de Pruissische troepen hare dankbaarheid te bewijzen voor de bevrijding van het terrorismus.]

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 23 Junij.

De tijdingen uit China (Hong-Kong) loopen tot den 24sten April. De Chinezen hebben *niet* voldaan aan de voor 2 jaren gemaakte bepaling, dat de stad Canton den 6den April j.l. voor de Europeanen geopend zou worden. Na eene onderhandeling daarover, heeft de Chinesche commissaris in de eerste dagen dier maand aan den Britschen gouverneur bepaald verklaard, dat aan die overeenkomst niet voldaan kon worden, uit hoofde van de sterke gisting, die deswege onder de bevolking heerschte, en tevens verzocht, dat men onzerzijds, den volksgeest eerbiedigende, zich zou onthouden van maatregelen van geweld. De Britsche bevelhebbers hebben voorshands daarin berust en aan de Britsche onderdanen strengelijk verboden eenige poging aan te wenden om [met geweld] in de stad te komen. De spanning onder de Chinezen is terstond daarop bedaard.

[De zaak schijnt zonder botsing en op *deze* wijze te zullen afloopen, dat de poorten van de binnenstad van Canton niet officiëel voor de vreemdelingen zullen worden opengesteld, maar dat de vreemdelingen, wanneer zij zich in de binnenstad

begeven, zoo als ook reeds heeft plaats gehad, er hensch ontvangen worden en de tijd alzoo van lieverlede het vrije verkeer zal wettigen, hetwelk voor het oogenblik, om het volk van Canton tevreden te stellen, officiëel moet geweigerd worden.]

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Junij.

In de zitting der Wetgevende Vergadering van gisteren is weinig belangrijks verhandeld.

De meerderheid heeft magtiging verleend tot de geregtelijke vervolging van den afgevaardigde *Marc. Dufraisse*, uit het departement van de Dordogne. Men meent, dat nog meer leden der Vergadering geregtelijk vervolgd zullen worden.

— Bij voortduring blijft oneenigheid heerschen tusschen de fractiën der gematigde partij, even als tusschen die der oppositie. Het dagblad *le Siècle*, dat in dit opzigt goed onderrigt kan zijn, beweert, dat er eene ministeriële crisis opgaande is, voornamelijk veroorzaakt door de Romeinsche kwestie.

— De hoogl. *Pouillet* is hersteld in zijne betrekking van bestuurder der School van Kunsten en Handwerken.

[*Ander berigt.* De hoogl. *Pouillet* is thans stellig vervangen als bestuurder van het *Conservatoire* door den kolonel *Morin.*]

— De heer *de la Rochejaquelin* verklaart het onlangs [ook door ons] gemelde berigt aangaande een proces, waarbij van eene leening van den graaf *Chambord* sprake zoude geweest zijn, voor geheel leugenachtig.

— Het ministeriële blad *la Patrie* zegt: „Met leedwezen vernemen wij, dat *de Universiteit* zelve ruimen tol aan het komplot van den 13den Junij betaald heeft. Het getal der tegen professoren begonnen instructiën bedraagt reeds, zegt men, *acht* of *negen*, en onder hen telt men een' professor in de philosophie te Bourges en ook een' professor bij een Lycaeum te Parijs, die weinige jaren geleden de eer gehad had om de plegtige redevoering bij de uitdeeling der prijzen te mogen houden."

— De beruchte *Caussidière*, vroeger commis-voyageur, na den opstand van Februarij prefect van policie, later met *Louis Blanc* uitgeweken naar Londen, heeft thans aldaar een' wijnhandel begonnen.

— Het schijnt thans te blijken, dat de heer *Ledru Rollin* zich werkelijk in Zwitserland bevindt. Van Bazel moet hij naar Bern zijn getrokken en van daar naar Genève. In Bern zijn, zoo men meldt, vele personen op de been om dien beruchten volksleider te zien.

— De *Moniteur* deelt een' staat mede van den in- en uitvoer gedurende de eerste vijf maanden van 1849, 1848 en 1847. De schatkist had namelijk daaruit ontvangen: in 1847, 54,776,512 frs., in 1848, 32,260,222 frs. en in 1849, 49,520,318 frs.

— Een gerucht wilde, dat, even als uit Italië, ook uit Duitschland gelden aan de bewerkers der jongste onderneming overgemaakt waren. Ook hiervoor schijnt grond te zijn; onder anderen moet een jonge Duitscher gearresteerd zijn, die 163,000 francs bij zich had, welke de revolutionaire regering van Baden aan het opstands-committé te Parijs toezond.

Van den 25sten. De heer *Odilon Barrot* heeft in het begin der zitting der wetgevende vergadering van heden, de memorie van toelichting voorgelezen over het wets-ontwerp op de drukpers. Het ontwerp is in 19 artikelen vervat, waarvan de voornaamsten zijn: 1) Depôt van alle geschriften en brochures, 24 uren vóór de verschijning; — 2) Onvereenigbaar-verklaring van het mandaat van volksvertegenwoordiger met de betrekking van *gérant* van een dagblad. — De vergadering heeft de urgentie van dit wets-ontwerp aangenomen.

Eene stem verhief zich na de lezing van dat ontwerp, en riep uit: „Dat is *Polignac* waardig!"

[Deze wet op de drukpers is zóó gestreng, dat zij zelfs door de organen van de ministeriële partij eene wet *tegen* de drukpers genoemd wordt.]

BELGIE.

BRUSSEL, 26 Junij.

De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren een begin gemaakt met het artikelsgewijs beraadslagen over het wets-ontwerp op het hooger onderwijs. Zij begon met art. 36, gelijk in eene vorige zitting was besloten; dat artikel, hetwelk den nieuwen graad van doctor in staatkundige en administratieve wetenschappen daarstelt, werd aangenomen, zoo ook art. 37, waarbij de graad van *élève universitaire* wordt ingesteld, en art. 38, houdende, dat niemand zal worden toegelaten tot het examen van kandidaat in de medicijnen, dan wanneer hij den titel van kandidaat in de natuurkundige wetenschappen zal hebben verkregen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 25 Junij.

Het ontwerp eener wet op de zamenstelling der gemeentebesturen is thans bij de Gedeputeerde Staten der provinciën ingekomen, ten einde aan de Staten in hunne eerstvolgende bijeenkomst te worden medegedeeld en hun oordeel daarover te vernemen. Als hoofdbeginselen worden aangenomen, dat de gemeentebesturen zullen bestaan uit een' burgemeester, door den Koning te benoemen, hetzij uit, hetzij buiten de raadsleden, — uit wethouders, te benoemen door den Koning voor gemeenten van meer dan 5000 zielen, en door den commissaris des Konings in de provinciën voor minder bevolkte gemeenten, — uit de leden van den Raad, — en uit eenen gemeente-raad, van welken de leden worden benoemd door de daartoe bevoegde kiezers.

Om kiezer te kunnen zijn, moet men in 's rijks directe belastingen betalen, de opcenten voor het rijk daaronder begrepen:

Provincie Noord-Braband. 's Hertogenbosch *f* 30; Eindhoven *f* 30; Breda *f* 25; Bergen op Zoom *f* 25; in de overige gemeenten *f* 15.

Provincie Gelderland. Arnhem *f* 40; Zutphen *f* 30; Nijmegen Tiel, Bommel, Wageningen, Doesborgh, allen *f* 25; Harderwijk *f* 20; Culemburg *f* 20; in de overige gemeenten *f* 15.

Provincie Zuid-Holland. 's Gravenhage *f* 50; Rotterdam *f* 55; Dordrecht *f* 40; Schiedam *f* 40; Delfshaven *f* 40; Delft *f* 35; Gorinchem *f* 30; Woerden *f* 30; Leiden *f* 25, Brielle *f* 25; Gouda *f* 20; Vlaardingen *f* 20; in de overige gemeenten *f* 18

Provincie Noord-Holland. Amsterdam *f* 60; Haarlem *f* 35; Purmerend *f* 40; Alkmaar *f* 35; Monnikkendam *f* 35; Edam *f* 35; Zaandam *f* 30; Weesp *f* 30; Medemblik *f* 30; Hoorn *f* 25; Enkhuizen *f* 25; in de overige gemeenten *f* 18.

Provincie Zeeland. Middelburg *f* 40; Goes *f* 35; Zierikzee *f* 30; Vlissingen *f* 25; in de overige gemeenten *f* 18.

Provincie Utrecht. Utrecht *f* 35; Amersfoort *f* 20; in de overige gemeenten *f* 18.

Provincie Vriesland. Leeuwarden *f* 35; Sneek *f* 35; Harlingen *f* 30; Bolsward *f* 30; Franeker *f* 30; Dokkum *f* 25; Ameland *f* 11; Schiermonnikoog *f* 11; in de overige gemeenten *f* 18.

Provincie Overijssel. Zwolle *f* 35; Kampen *f* 35; Deventer *f* 30; Almelo *f* 20; Enschede *f* 20; in de overige gemeenten *f* 15.

Provincie Groningen. Groningen *f* 35; in de overige gemeenten *f* 18.

Provincie Drenthe. Assen *f* 25; Meppel *f* 25; in de overige gemeenten *f* 12.

Hertogdom Limburg. Maastricht *f* 25; Roermond *f* 20; Venlo *f* 15; Sittard *f* 15; in de overige gemeenten *f* 11.

— Bij besluit van 22sten Junij heeft Z. M. goedgevonden: 1) te bepalen, dat de tot hiertoe bij het departement van binnenlandsche zaken bestaande afzonderlijke afdeeling Nationale Nijverheid wordt opgeheven en dat de werkzaamheden dezer afdeeling zullen behooren te worden vereenigd met eene andere der bij dat departement ingestelde afdeelingen; — 2) als een gevolg dezer opheffing en vereeniging, met ingang van den 1sten October aanstaande, onder dankbetuiging voor hunne bewezen diensten, tijdelijk uit hunne betrekkingen bij het depart. van binnenl. zaken eervol te ontslaan de heeren: mr. *J. Bakker Korff*, referendaris, *J. P. Scholte van Aschat*, commies, *J. F. Schlosser* en *A. Goijaars*, adjunct-commiezen, en *F. Peereboom*, 1ste klerk, en zulks onder toekenning van wachtgeld.

AMSTERDAM, 26 Junij.

Wij vernemen, dat aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, dadelijk na haar tegenwoordig reces, zal worden aangeboden een ontwerp betreffende de door de regering met de Nederl. Handelmaatschappij gesloten contracten.

ZALT-BOMMEL, 23 Junij.

Heden heeft alhier de stemopneming plaats gehad voor de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal in plaats van den heer *van Dam van Isselt.*

Van de 936 kiesgeregtigden in dit distrikt hadden slechts 645 hunne stemmen behoorlijk uitgebragt; daarvan hebben bekomen: graaf van *Bylandt v. Mariënweerdt* 256 stemmen; *van Höevell* uit Groningen 164; *Post*, kantonregter te Culenborg, 112; *van Dam van Isselt* 73; baron *Mackay* 11; *Metman*, advok. te 's Hage, 6; terwijl de overige stemmen over verschillende personen waren verdeeld. — Eene herkiezing tusschen de heeren graaf *van Bylandt van Mariënweerdt* en *van Hoëvell* moet alzoo plaats hebben.

ZWOLLE, 24 Junij.

Onze geachte leeraar *G. H. van Senden*, theol. doct., hield heden, voor eene buitengewoon talrijke schare, zijne afscheidsrede vóór het vertrek naar het Heilige Land, hetwelk op den 2den Julij e.k. van hier bepaald is.

[De wel-eerw. heer ds. *van Senden* zal aanst. Donderdag den 28sten Junij van Zwolle vertrekken en zich naar Voorburg begeven, ten einde met de Vorstin het reisplan vast te stellen.]

UTRECHT, 26 Junij.

De heden geopende tentoonstelling van het Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde munt uit in talrijkheid en schoonheid der ingezondene voorwerpen. Gisteren heeft de beoordeeling plaats gehad.

— Het vierde Landhuishoudkundig Congres wordt morgen geopend en belooft dit jaar hoogst belangrijk te zullen zijn. — Talrijk is de toevloed van deelnemers aan dit congres.

[Bij het sluiten dezer Courant, hebben wij dienaangaande nog geene verdere berigten ontvangen.]

Van den 27sten. Het *Provinciaal Utrechtsch genootschap van Kunsten en Wetenschappen* hield gisteren alhier zijne jaarlijksche algemeene vergadering, onder voorzitting van den heer *J. Hora Siccama.* Men verneemt, dat de eer der bekrooning, wegens eene verhandeling: *over de verdiensten der Nederlanders ten aanzien der ontleedkunde*, is te beurt gevallen aan den heer *A. van der Boon*, *Cz.*, med. chir. et art. obst. doctor te Zaandam.

[In deze vergadering is onder anderen tot lid benoemd: mr. *J. S. G. Koning*, notaris te Vlagtwedde.

LEIDEN, 26 Junij.

Heden heeft de edel achtb. heer officier bij de arrondissements-regtbank alhier, in de zaak van het Huiszittenhuis, geconcludeerd tot ontzegging van den eisch van heeren diakenen tegen hun ed. achtb. heeren burgemeester en wethouders. De regtbank heeft de uitspraak bepaald op den 7den Augustus aanstaande.

— Het getal lammeren op de zes dagen van onze jaarlijksche lammerenmarkt aangebragt, heeft bedragen 29,793; in het vorige jaar beliep dit getal 34,521.

APELDOORN, 26 Junij.

De wedrennen van heden zijn zeer naar wensch afgeloopen, en werden door HH. MM. de Koning en de Koningin, Z. K. H. Prins *Hendrik*, met hunne aanzienlijke gasten, zoo mede door eene menigte toeschouwers bijgewoond. Den uitslag daarvan melden wij nader.

— Voorts hadden wij heden het genoegen in den loop van den dag zeventien verschillende boogschutterijen achtervolgelijk te zien aankomen, om aan den wedstrijd van morgen deel te nemen. Dezelve werden bij hunne aankomst aan het logement *de Arend*, door vier commissarissen, namens Z. M. den Koning, ontvangen en verwelkomd en de eerewijn aangeboden.

ROTTERDAM, 27 Junij.

Gisteren zijn binnen deze stad in het *Hôtel des Pays-Bas* afgestapt eenige voorname reizigers met gevolg, die echter het striktst incognito bewaarden. Heden morgen vertrokken zij naar Londen, en verneemt men thans dat het waren: mevrouw de hertogin *van Orleans*, reizende onder den naam van gravin *de Villiers*, voorts hare zonen de *graaf van Parijs* en de *hertog de Chartres*, en eindelijk de hertog *van Nemours*, reizende onder den naam van mr. *de Lemblore.*

GRONINGEN, 28 Junij.

Den 27sten April l.l. werd ter teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te Winschoten, in eene correctionele zaak, door eene der getuigen, genaamd Assien Kremer, omstreeks 20 jaren oud, dochter van den tolmeester Kremer, aan het tolhek tusschen *Noordbroek* en *Scheemda*, een eed afgelegd, welke als *valsch* werd aangemerkt, ten gevolge waarvan, op de conclusie van het Openbaar Ministerie, door de Regtbank hare onmiddellijke in hechtenis stelling werd gelast, ten einde te dier zake tegen haar zoude kunnen worden geprocedeerd ingevolge de wet.

Heden is die zaak, waarin jhr. mr. O. Q. I. J. van Swinderen als verdediger van voornoemde Assien Kremer, beschuldigd van *valsche getuigenis in eene correctionele zaak, ten voordeele van de beklaagden*, is opgetreden, bij het Provinciaal Geregtshof behandeld, met dat gevolg, dat het Hof, uit aanmerking dat het feit, *invoege hetzelve bij het huidige openbaar geregtelijk onderzoek is daargesteld*, niet geacht kon worden te vallen in de bepalingen van artikel 362 van het Wetboek van Strafregt en als ook niet voorzien of strafbaar gesteld bij eenige andere wetsbepaling, noch *misdaad*, noch *wanbedrijf*, noch *overtreding* uitmaakt, overzulks de beschuldigde van alle regtsvervolging te dezer zake ontslagen — en hare invrijheidstelling heeft bevolen, ten ware zij, om andere redenen, behoorde gevangen te blijven; hoedanige redenen niet bestaande, meergenoemde Assien Kremer dan ook onmiddellijk daarop in vrijheid is gesteld.

— Te Schildwolde is in den nacht van den 25sten op den 26sten dezer, door middel van braak, diefstal gepleegd in twee bewoonde behuizingen, als: vooreerst bij den zilversmid en manufaktuurhandelaar H. Hensen, in deszelfs werkplaats, alwaar de dieven, na het breken van eene glasruit, een gat door de blinde hebben gemaakt, en daardoor met de hand den blindestok opgeligt, door het ruit of raam naar binnen zijn gedrongen. Gelukkig bevond er zich geen goud of zilver in deze werkplaats: zoodat zij niet anders dan de zilversmidsgereedschappen en eenige kleederen, waaronder een duffelsche jas, hebben kunnen ontvreemden. Ten tweeden zijn de dieven bij den predikant Muntinghe, na, zoo het schijnt, onderscheidene glasramen beproefd te hebben, door het uitbreken van een kelderraam in den kelder gekomen, waaruit zij hebben medegenomen een versch stuk kalfsvleesch, eene partij eijeren en eenige flesschen wijn, benevens een pot met varkensreuzel; ook hebben zij beproefd, om in eene der voorkamers te breken, hetwelk hun evenwel niet is gelukt.

— Men berigt uit Assen, dat, aangezien den 21sten de tijd is verstreken, binnen welken door den heer van Runen betaling gedaan moest worden van de in der tijd door hem gekochte aandeelen in de 5000 bunders veen in de markt van Noord- en Zuidbarge, de geheele koop nu als niet gedaan moet worden beschouwd.

De *Drentsche Courant* geeft het volgend overzigt van de dranken, geconsumeerd te Assen in 1848.

1). *Wijn:* Bedrag der belasting *f* 493,88½, af aan gedane restitutiën *f* 83,86, dus *f* 410,02½; de belasting bedraagt *f* 2,81½ per vat, zoodat gebruikt zijn 14566 kannen, dat is ankers 383⅓, of flesschen 16867, hetgeen per dag is 46⅓ flesch; het anker gerekend op *f* 25, is hiervoor in 1848 uitgegeven *f* 9583,33. — 2). *Inlandsch Gedisteleerd*: bedrag der belasting *f* 4883,93½, af restitutie *f* 2115,05½, dus *f* 2768,88; de belasting van het meest gebruikt wordende, zijnde 93 pCt., bedraagt per vat *f* 8,46; hiernaar berekend, zijn gebruikt kannen 32729, flesschen 37897, hetgeen per dag is bijna 104 flesschen; de kan gerekend op *f* 0,60, is hiervoor uitgegeven *f* 19637,40. — 3) *Buitenlandsch Gedisteleerd:* bedrag der belasting *f* 180,62, af aan restitutie *f* 10,67½, dus *f* 169,94½; de belasting bedraagt *f* 10 van dat a 100 pCt.; hiernaar berekend, zijn gebruikt 1699$\frac{9}{10}$ kan, waarvoor, de kan gerekend op *f* 1, is uitgegeven *f* 1699,45.

Volgens een brief, gezonden van Hitland, den 18den dezer, door den kapitein van het hospitaalschip der Hollandsche haringvloot, bevond zich een klein gedeelte dier vloot op de baai; ook arriveerde dien dag de stoomboot *Cerberus.* De gezondheid der visschers was bevredigend. Van de Cholera vernam men niets. De visscherij was niet gunstig, wordende dit toegeschreven aan de koude, die om de Noord heerscht. Zoo ver men wist, was door de weinige gevischt hebbende schepen nog slechts ¾ ton gevangen, zoodat de vrees voor zouten haring ongegrond is.

Nadere bijzonderheden nopens de overwinning op Bali.

Partikuliere brieven uit Batavia melden, dat de generaal Michiels, als gewoonlijk steeds in het heetste van het gevecht was geweest, en zelf het 13de bataljon, welks kommandant gekwetst was, in het vuur heeft gevoerd, maar dat hij onbezeerd er uit is gekomen, ofschoon een zijner epauletten door een' geweerkogel was afgeschoten. — In diezelfde brieven wordt als eene bijzonderheid gemeld, dat onze expeditie geene enkele vrouw of kind op Balie heeft gezien, vermoedende men, dat deze allen reeds vooraf naar binnenslands zijn gezonden, waar het voor onze troepen moeijelijk zal zijn hen te volgen. — Het verlies der onzen aan gesneuvelden en gekwetsten wordt in die brieven op 300 begroot.

De *Arnh. Ct.* van heden (28 Junij) deelt een' partikulieren brief mede over de Balische expeditie, waaruit in nadere bijzonderheden blijkt, hoe dapper zich onze troepen bij die gelegenheid hebben gedragen. Zoo deelt deze brief onder anderen het volgende mede:

„De front-attaque was duidelijk genoeg, en diende alleen, om de attentie van de tournerende kolom van de Brauw af te leiden. De Brauw marscheerde 5 uren lang door een ravijn, met steile rotswanden van 50 tot 200 voeten hoog, meermalen halverwege in het water (met 1 bataljon, 1 detachement sappeurs en artillerie voor handmortieren). In deze benaauwde pas ontdekt hij sporen van menschen, maar te gelijker tijd ook eene trap in de rots uitgehouwen, die slechts opgang voor een man te gelijk veroorloofde en die pl. m. 160 voeten hoog was; hij vooraan de trap op naar boven, de troepen man voor man hem na. Toen hij het hoofd boven het ravijn uitstak, zag hij door de struiken heen, op 400 pas voor zich, eene hooge en sterk bezette benting. Welligt waren bij deze ontdekking van de 100 er 99 teruggekeerd, want eenmaal door de boven hun hoofd geplaatste bezetting ontdekt zijnde, was er geen man van de troep te regt gekomen.

„Maar de Brauw wist, dat zijne operatiën de zaak moesten beslissen; hij wankelt niet, maar gaat voort, door struiken en *Allang-Allang* gedekt, in de grootste stilte langs het ravijn op te klauteren. Toen 5 compagniën boven waren, werd hij door een andere, meer verwijderde sterkte ontdekt; deze maakte allerlei signalen, die echter gelukkig niet schijnen te zijn begrepen, ten minste de groote benting hield zich stil. Toen rukte de Brauw met de stormpas op eene derde, regts gelegen sterkte aan, en culbuteerde den vijand, in wiens rug hij zich bevond en die hier verraad verwacht had; deze genomen, moesten de Balinezen hals over kop eene 4de sterkte ruimen, aan die zijde open. Toen had de Brauw eene mooije positie; geflankeerd door twee redouten, stelde hij zich in slagorde; het was 10 uur. Tot 6 uur duurde het gevecht, hij werd 3 maal hevig aangevallen, maar het gecoupeerde terrein belette de Balinezen, anders dan met colonne-hoofden op hem aan te vallen; zijne overmagt deed dus weinig af; zij maakten de Balinezen meest met de bajonet af; warm was het dus wel. Majoor Roqué was door Michiels met 3 compagniën uit de front-attaque gezonden, om de Brauw op te zoeken (den geheelen dag en nacht wist men niet waar hij gebleven was). Roqué besteedde 5 uren om 1800 passen af te leggen, en rejoigneerde de Brauw te 3½ uur. Deze mooije versterking gaf meer vertrouwen. Te 6 uur staking van het gevecht uit vermoeijenis, honger en dorst; de nachtlucht verkwikte; te 1 uur verkenning van den genie-officier Egter van Wissekerken, welke rapporteerde, dat er wel vijanden overal gevonden werden, doch dat het scheen, dat de meesten sliepen; hierop werd dadelijk met stille trom opgerukt; eenige sterkten werden nu bij verrassing ingenomen; te 4 uur moest men echter weder openbaar vechten. Van Swieten, achter de front-attaque hoorende vuren, rukte dadelijk op, en begon van zijnen kant bentings te vermeesteren. Te 5 uur werd Djagaraga genomen, en de zon begroette eene Hollandsche vlag. Het enthousiasmus op de schepen was onbeschrijfelijk: zij zagen de Balinezen zich in massa over hunne borstweringen in de ravijnen werpen. Luitenant Derens viel onder het bestormen. Zijne laatste woorden waren: *Voor Vaderland en Koning!*"

De *Staats-Courant* behelst voorts een officiëel verslag van den staat der op Bali gewonde officieren, die zich thans te Batavia bevinden. Voor 't leven van den luitenant-kolonel der artillerie A. Meis vreest men voor 't oogenblik niet, doch de genezing zou kunnen vertraagd worden. De luitenant-kolonel der infanterie C. A. de Brouw mag een spoedig herstel hopen. Van den majoor der infanterie T. J. Sorg, en den kapitein der infanterie E. C. T. Happé, hoopt men een volmaakt, al is het langzaam, herstel. De kapitein der infanterie Reiger laat eene spoedige en volmaakte genezing hopen, zoo ook de 2de luit. der infanterie Donleben.

Een postscriptum eener Engelsche correspondentie aan het Londensche blad *de Express* meldt nog omtrent de expeditie van Bali het volgende, als hebbende plaats gehad na de inneming van Djagaraga.

„Wij vernemen nog, dat de Radja's van Beliling en Karang Assam de wapens hebben nedergelegd zonder weerstand te bieden, en zich onvoorwaardelijk aan de Hollanders hebben overgegeven. De Hollandsche vlag waait nu op Bali; dit nieuw grondgebied zal in vijf residentiën verdeeld worden, en de havens zullen vrij zijn. Generaal *Michiels* keert naar Padang terug, daar de oorlog geëindigd is. Door Bali-Beliling is herhaaldelijk de bescherming der Engelschen ingeroepen, maar de gouverneurs-generaal van Indië hebben die alliantie niet willen aannemen. Nu zijn de Hollanders in het onbetwist bezit van een eiland, dat sedert lang als de graanschuur van den Oosterschen archipel werd beschouwd."

(Dit berigt gaat verder dan de per Landmail hier te lande ontvangen berigten; het zou niet te min waarheid kunnen bevatten, en afkomstig kunnen zijn uit Singapore, waar veel handel op Bali gedreven wordt, en waar men regtstreeks later berigten uit Bali kon hebben, dan die men hier te lande over Soerabaya, Batavia en Singapore ontvangen heeft.) (*Nederlander.*)

De *Times* beweert, dat onze troepen bij de expeditie op Balie 250 man verloren hebben, terwijl er 5000 Balinezen moeten gedood zijn.

Te Antwerpen heeft een duivenwedstrijd plaats gehad; van 49 te Parijs opgelaten duiven, is de snelste in een uur 46 minuten te Antwerpen aangekomen.

Een Engelsch zaakgelastigde heeft aan den Koning van Dahomey, in Afrika, een jaarlijksch inkomen van 2000 dollars aangeboden, mits hij den slavenhandel staakte. Z. M. antwoordde, dat die handel hem honderdmaal meer opbragt, dat hij den luister der Kroon moest ophouden, dat het door eene zoo radicale verandering oproer zou verwekken en het land aan regeringloosheid prijs geven. Kortom, hij weigerde beleefdelijk, zoo als men uit een van Regeringswege aan 't Britsche Parlement overgelegd stuk verneemt.

Het officiëel verslag van de Britsche spoorwegen over 1848 bevat o. a. de volgende opgaven. Op het einde van 1848 was voor 't aanleggen van ijzerbanen uitgegeven meer dan vierentwintighonderd millioen guldens; de door het Parlement geconcessioneerde liniën zouden van aanleg kosten zestienhonderd en tachtig millioen guldens, doch een aantal van deze liniën is reeds opgegeven.

In het jaar, eindigende in Junij 1848, zijn over de ijzerbanen vervoerd achtenvijftig millioen personen; de ontvangsten voor het vervoer van personen en goederen bedroegen ruim honderd en negentien millioen guldens. Het getal beambten op de voltooide en in aanbouw zijnde liniën is meer dan vijfhonderdduizend personen. Gedurende genoemd tijdvak zijn slechts negen reizigers omgekomen, door omstandigheden, geheel buiten de schuld van het bestuur der spoorwegdienst. Het grootste aantal ongelukken is toe te schrijven aan de onvoorzigtigheid der beambten, die, aan het gevaar gewoon, er ongevoelig voor worden; honderd vijfentwintig dezer lieden werden het slagtoffer hunner vermetelheid.

KORTE LEVENSSCHETS
VAN DEN HOOGLEERAAR
Mr. B. H. LULOFS.

(*Als vervolg van No. 50 dezer Courant.*)

Barthold Hendrik Lulofs was in 't jaar 1787 te Zutphen uit een deftig geslacht geboren. Na het voorbereidend onderwijs daartoe op het gymnasium te dier stede genoten te hebben, betrok hij in 1804 de Groningsche Academie en werd in 1807 tot doctor in de beide regten bevorderd op eene wijsgeerige verhandeling: *Over de vrijheid.* In 1808 deed hij met eenige zijner academievrienden eene reis door een gedeelte van Duitschland, waarvan de beschrijving het volgende jaar in 't licht verscheen en spoedig een' herdruk beleefde, ja in 't Hoogduitsch vertaald werd. Tot 1811 was hij advocaat in zijne geboortestad, en werd

toen tot *substituut procureur* aldaar benoemd, maar vergat te midden zijner regtspraktijk de studie der fraaije letteren niet, die hem reeds vroeg bezig gehouden had. Getuige hiervan zijne prozavertaling van de *Louise* van Voss, in 1810 in 't licht verschenen, eene proeve, die hij later nog wel eens boertend onder de zonden zijner jeugd telde. In 1815 werd Lulofs aan deze hoogeschool een eervoller en uitgebreider werkkring geopend door zijne benoeming tot hoogleeraar in het vak van hollandsche taal en welsprekendheid: welke betrekking hij den 15den November van dat jaar aanvaardde met eene inwijdingsredevoering: *Over de noodzakelijkheid van de beoefening der eigene taal en letterkunde voor de zelfstandigheid en roem eener natie.* Hoe hij sedert al zijne krachten inspande om de pligten van de hem opgedragen taak waardig te vervullen, hoe hij met ongemeenen ijver de belangen der wetenschap voorstond, hoe hij in verschillende omstandigheden met waardigheid van persoon en gedrag, met kracht van geest en karakter, met onafhankelijkheid van gevoelen, altijd naar de inspraak zijns harten, handelde en sprak, hoe hij op vele achtereenvolgende geslachten van academieburgers een' weldadigen invloed uitoefende en met velerlei geschriften de vaderlandsche letterkunde verrijkte, is aan weinigen onbekend. Vooral was hij, behalve het nieuwe leven, dat hij aan deze hoogeschool door zijne voorlezingen zoowel als door de uitgave zijner doelmatige handboeken over taalstudie en letterkennis, in dat vak deed ontwaken, de man die door zijn uitstekend voorbeeld niet minder dan door zijne mondelinge en schriftelijke lessen de beoefening der uiterlijke welsprekendheid tot een voorwerp van bijzondere belangstelling en daardoor tot een afzonderlijk studievak maakte. Zijnen arbeid daaraan te koste gelegd zag hij met een' rijken oogst van vruchten beloond in leerlingen, die, door schier 't geheele vaderland verspreid, op den kansel en voor de balie door hunne voordragt genoegzaam den goeden invloed doen blijken, dien hij op hunne uit- en inwendige vorming had. Zijn laatste werk, getiteld: *De declamatie, of de kunst van declaméren of reciteren enz.*, in 1848 uitgekomen, was opzettelijk aan de volledige behandeling van deze zijne lievelingskunst gewijd, en zoo één, dan was hij het, die én door aangeboren talent én door veeljarige ondervinding in dezen als bevoegd regter mogt optreden. De praktische aanleg en bruikbaarheid, de populaire toon en levendige stijl, ook aan dit boek eigen, zijn de onderscheidende kenmerken van die talrijke geschriften, waardoor Lulofs, wat zijne leervakken betrof, in de behoeften vooral der aan zijne zorg vertrouwde academische jeugd trachtte te voorzien, gelijk uit elken titel, uit elke voorrede en uit de behandeling der onderwerpen zelf meer dan voldoende blijken kan. Bij alles namelijk wat hij schreef, had hij inzonderheid studenten op het oog; hij schreef eigenlijk (mag men zeggen) geheel en alleen voor studenten. Aan die zucht, om door gepaste handleidingen den weg der wetenschappelijke studie voor nieuwelingen gemakkelijk en aangenaam te maken, eene eigenschap en verdienste in Lulofs, die niet altijd even zeer op prijs gesteld of in 't oog gehouden is, had in 1817 haar ontstaan te danken de *Schets van een overzigt der Duitsche taal enz.*, verder in 1819 het *Handboek over Nederlandsche spraakkunst, stijl en letterkennis*, in 1831 herdrukt, hetwelk weldra gevolgd werd in 1820 door de *Nederlandsche Redekunst*, mede in 1831 herdrukt, en door de in 1822 uitgegeven *Akademische Voorlezingen over eenige paragrafen van de Nederlandsche redekunst.* Intusschen was in 1820 door de Holl. Maatsch. van fraaije kunsten en wetenschappen zijne *Lofrede op Prins Willem I* met goud bekroond. Bij de reeks van voornoemde werken geheel ten behoeve van studenten geschreven, sluiten zich voorts, na verloop van eenige jaren, in 1832 aan: *Gronden der Nederlandsche woordafleidkunde*, in 1835 *Kort overzigt van de Geschiedenis der Nederlanden* (2 dln.), in 1841 *Kakografie enz.*, in 1847 *Handboek van den vroegsten bloei der Nederlandsche Letterkunde, of proeven uit Nederlandsche schriften der dertiende en veertiende eeuw*, en in 1848 het vroeger genoemde geschrift: *de Declamatie.* Eene recensie van laatstgenoemd werk in den *Gids* deed Lulofs besluiten, de gronden waarop hij den eersten bloei onzer letterkunde eerst in de 13de en 14de eeuw meende te moeten vaststellen, nog nader te staven, en hiertoe strekte zijne in 1847 bewerkte *Verhandeling over den tijd van den eerst regten aanvang en vroegsten bloei onzer oude beoefendelijk gezegde Nederlandsche letterkunde enz.* Maar niet alleen voor academische lessen was zijne pen verdienstelijk werkzaam: ook door werken van smaak en van meer algemeen belang deed hij zijn' naam in uitgebreider kring loffelijk kennen. Hiervan strekken onder anderen ten bewijze zijne redevoering *Over den omvang en de uitgebreidheid van het vak der Nederlandsche Letterkunde en Welsprekendheid* (1821), zijne *Vlugtige woorden over Nederlandsche Taalzuivering en Taalverrijking*, (1826), zijne *Gedenkrede op H. D. Guyot* (1828), zijne *Toelichtingen en Bedenkingen op J. Bowrings Aanmerkingen enz.* (1829), waarin hij de eer onzer letterkunde tegen eene andere harde oordeelvelling van dien Engelschman verdedigt. Den 1sten Junij 1830 trad hij in de Nieuwe kerk te dezer stede, als een tweede van der Palm, op, om door eene feestrede tot zijne voormalige medestudenten, de gedachtenisviering van hunne academiejaren op te luisteren. Ook dagteekenen zijne twee uitvoerige reisbeschrijvingen naar Hamburg en naar Baden-Baden uit dit tijdperk, terwijl eerlang zijne uitgave van Hugo Blair's *Lessen over de redekunst* (van 1832 tot 1837) in 3 deelen met vele aanteekeningen vermeerderd, volgde. In hoe hoogen graad Lulofs de kunst van vertalen meester was, toonde hij in zijne *Fragment over de doodstraf naar Victor Hugo*, en in zijne *Zamenspraken van Desiderius Erasmus* (1840), welke den geest van 't oorspronkelijke met groote getrouwheid doch tevens met de noodige losheid terug geven. Gespierd van taal vooral ook waren zijne dichterlijke vertolkingen van verscheiden romancen van Schiller en Göthe; op sommigen van deze stelde Lulofs zelf hoogen prijs, gelijk hij ze meermalen op zijne collegies en declamatoria met geoefende kunst aan zijne hoorders voordroeg, en nooit afliet van bij elke gelegenheid telkens nog weêr verbeteringen in zijne uitdrukking aan te brengen. Stijlikken toch, zoo als hij het zelf plag te noemen, was zijne liefhebberij. Om die zelfde keurigheid van taal en kracht van zeggen, aan welke hij zoo bijzonder veel hechtte, bewonderde hij onder onze oudste schrijvers inzonderheid Vondel en Hooft; dikwijls bejammerde hij 't gemis van tijd meer of min aan die ouderwetsche manier vreemd en ontwend bleek te zijn. Deze soort van onverschilligheid bij 't groote publiek aan onbekendheid met de taal en spraak van vroeger eeuwen toeschrijvende, kwam hij al vroeg op het denkbeeld om Vondel te commentariëren, en voor min geletterden verstaanbaar te maken. Om dit zijn veelomvattend plan ingang te doen vinden, gaf hij in 1830 zijne *Drie proeven van opheldering over J. van den Vondel* uit. Hoewel toen ter tijd de omstandigheden zulk eene onderneming weinig begunstigden, ja zelfs aanvankelijk verijdelden, bleef Lulofs altijd dien arbeid voortzetten, en leverde de resultaten daarvan ten jare 1838 in zijn werk: *J. van den Vondel, door geschiedkundige inleidingen, omschrijvingen in proza en aanteekeningen, in eenige zijner kleinere gedichten opgehelderd.* Die smaak voor zinrijke bondigheid (eene deugd die Lulofs meer in de schriften van anderen opmerkte en waardeerde dan in zijne eigene navolgde) openbaart zich ook in de voorkeur, die hij, onder onze nieuwere dichters, aan zijn' Gelderschen landsman en vriend Staring gaf, wiens leven hij in 1843 uitvoerig, al te uitvoerig beschreef.

Ook voelde hij zich bij wijlen door den weldadigen invloed der Muze aangeblazen ter verpoozing van ernstiger bezigheden. Als dichter had Lulofs zich reeds vroeg door deze en gene gelegenheidsverzen gunstig onderscheiden, later trad hij met stukken van langer adem op, en gaf onder anderen in 1820 *Watersnood*, in 1822 *Avondmijmering* uit, terwijl hij sedert nog dikwijls, vooral te dezer stede, bij verschillende plegtige feestvieringen in de kracht zijns levens zijn' lier en stem onder luide toejuiching deed klinken. Zoo wijdde hij b. v. in 1829 het gedenkteeken van H. D. Guyot met eenige dichtregelen in; zoo sprak hij in 1830 onder den blooten hemel de studenten bij hun vertrek eene hartelijk Vaarwel, en bij hunnen terugkeer eene blijde Welkomst toe; zoo was hij de dichter, die in 1834 het Jubelfeest van het departement Groningen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen bezong, enz. Later werd hij meer afkeerig van poëzij of van 't zoogenoemde verzenmaken, als kende hij zich zelven den aanleg van een echt poëet niet toe. Van daar dan ook, dat hij er niet toe besluiten kon, om van zijne vroegere hier en daar verstrooide gedichten voor zijne vrienden eene bloemlezing of keur bijeen te zamelen. Die afkeer van poëtische verheffing schijnt zijnen grond gehad te hebben in eene onverzettelijke naargeestigheid, die hem in de laatste jaren overviel en overweldigde, ja zijn krachtig gestel zoo zeer ondermijnde, dat zich daaruit weldra zijne doodelijke kwaal ontwikkelde. Pas namelijk had hij op 't einde van 't vorige jaar de inleidingsrede op zijne lessen over de Vaderlandsche Geschiedenis, hem na den dood van den hoogleeraar G. J. Meijer opgedragen, uitgesproken, of hij werd aan het ziekbed gekluisterd, dat zijn doodsbed worden moest.

Ten slotte vragen wij, en meenen met regt te mogen vragen, of een man als Lulofs, die zooveel en meer dan hier opgesomd kon worden gedaan heeft, zijn' tijd niet *goed* besteedde, zijne pligten niet *goed* vervulde en daarvoor niet aller erkentelijkheid verdient? Uitspraak te doen over de meerdere of mindere waarde zijner geschriften zou hier ter plaatse weinig voegen; alleen zij gezegd, dat al wat uit zijne pen vloeide zich door iets eigenaardigs onderscheidde, 't geen aanstonds des auteurs bijzondere manier verried, eene manier die echter niet altijd aan allen evenzeer behaagde en vaak aan de uitvallen der kritiek blootgesteld was, waardoor hij met zijn prikkelbaar gestel zich maar al te diep gegriefd voelde. Daarom zij zijner asch met des te meer hartelijkheid eene zachte rust gewenscht!

Akademie-nieuws.

Groningen, 28 Junij.

Heden promoveerden aan onze Hoogeschool, tot Doctors in de Geneeskunde, de heer F. J. H. Sormani, van Groningen, na het verdedigen van eene Dissertatio Medica Inauguralis *de Gastromalacia;* — de heer M. J. Nieubuur, van Harlingen, na het verdedigen van eene Dissertatio Medica Inauguralis, *de Zona*, — en de heer J. H. Rutgers, van de Breede, na het verdedigen van een Specimen Medicum Inaugurale exhibens *Editionem Libri Hippocratis de Capitis Vulneribus.*

Kerknieuws.

Op de uitgebragte collatie van den heer Wiardus Hora Siccama van Oosterbroek, is door het klassikaal kerkbestuur van Assen beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente te Eelde, de weleerw. zeer geleerde heer P. K. Begeman, predikant te Niezijl, die deze beroeping heeft aangenomen. De kerkeraad van Eelde had de approbatie dezer beroeping geweigerd.

Choleraberigten.

Leiden, 23 Junij. Sedert den 21sten zijn alhier bijgekomen 39 Cholera-lijders (de vorige opgave was in gelijk tijdsverloop 45), overleden 10 en hersteld 5. — Totaal ingekomen 184, overleden 80, hersteld 21, in behandeling 83.

Rotterdam, 25sten Junij. Het verminderen der Cholera alhier ter stede wordt gelukkig bevestigd, daar men verneemt, dat het getal lijders, hetwelk in de afgeloopen week is aangegeven bij de subcommissie, wederom de helft bedraagt van dat der vorige week.

Dordrecht, 25 Junij. Van den 22sten tot heden morgen negen uur is in het Cholera-ziekenhuis opgenomen een lijder, zijn er vier overleden en twee hersteld vertrokken. Totaal der opgenomenen 163, der overledenen 96, der herstelden 38, dus onder behandeling 29.

Amsterdam, 27 Junij. Volgens de officiële opgave zijn in het geheel, van den 23sten tot en met den 25sten Junij aangegeven 98, en overleden 51 Cholera-lijders, zoodat er van den 5den tot en met den 25sten Junij zijn aangegeven 494, en overleden 292.

In het Cholera-hospitaal zijn gisteren ingekomen 10 lijders (7 mannen en 3 vrouwen), hersteld 4 (vrouwen), overleden 8 (6 mannen en 2 vrouwen), in behandeling gebleven 43 (24 mannen en 19 vrouwen).

Te 's Gravenhage zijn van den 10den Nov. 1848 tot den 22sten Junij j.l. in het Cholera-hospitaal opgenomen 34 personen, waarvan 23 overleden en 8 hersteld, zoodat in behandeling bleven 3. Buitendien waren tot den 22sten Junij nog 17 lijders in behandeling.

Te Utrecht zijn van den 17den tot den 24sten Junij 13 personen door de Cholera aangetast, hersteld 7, overleden 5. Blijven in behandeling 7.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 23 Junij, kapit. *de Weerd* Anna Elisabeth, van Suriname; *Boer* Margina, van Bayonne. — Te Texel den 23 Junij, *Olthoff* Catharina, van Newcastle; den 24sten *de Vries* Anna Sophia, van Seaham. — In het Vlie den 23 Junij, *de Vries* Hoop op Welvaart, van Oaterrusoer. — Te Helvoet den 24 Junij, *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Odensee; *Nanninga* de Vriendschap, van Riga. — Te Brielle den 24 Junij, *Koning* vr. Willemina, van Londen; *Gust* Goede Hoop, van Barth. — Te Vlissingen den 24 Junij, *van der Wijck* Annechiena, van Girgenti. — Te Batavia den 20 April, *Muntendam* van der Palm, van Sourabaija. — Te Rouaan den 19 Junij, *Pijbus* Jantina, van Rotterdam. — Te Lynn den 21 Junij, *Swiers* Goede Verwachting, van Hamburg. — Te Memel den 17 Junij, *Legger* Marchina en *Prins* Lammegina, beide van Amsterdam; *Naatje* Jan Hero en *Jonker* Alida, beide van Wismar; *Puister* Rieka, van Groningen; *Smit* Anna Elisabeth, van Maassluis. — Te Grangemouth den 22 Junij, *Sprik* Grietina Hillegina, van Amsterdam; *Smith* Albert, van Rotterdam. — Te North Shields den 22 Junij, *Olthoff* Jantina, van Hull. — Te Koppenhage den 19 Junij, *de Jonge* vr. Fennegina, van Antwerpen. — Te Hamburg den 23 Junij, *Hazewinkel* Vrede, van Zaandam; den 24sten *Albers* Catharina, *Holscher* vr. Jacobina, *Schoemaker* Tweelingen, *Bolhuis* Gesina en *Puister* vr. Maria, alle vijf van Amsterdam; *Verlaat* Maria, van Altona. — Te Bremerhaven den 21 Junij, *Tent* Goede Verwachting, *de Jonge* vr. Johanna, den 22sten *Koens* jonge Rudolph, *Heins* de 4 Gebroeders en *Kramer* Dankbaarheid, alle vijf van Delfzijl. — Te Kroonstad den 15 Junij, *Mulder* Marchina, van Bergen. — Te Archangel den 7 Junij, *Drent* Egberdina Annechina, van Lynn.

Binnengekomen in het Vlie den 25 Junij, kapit. *Klein* Eendragt, van Engeland. — Te Livorno den 16 Junij, *de Vries* de jonge Walrave, van Amsterdam. — Te St. Ubes den 11 Junij, *Schuur* Alida Elisabeth, van Triest. — Te Southampton den 24 Junij, *van Sluis* Ettina, van Groningen. — Te Warrenpoint den 23 Junij, *Post* Afina, van Rotterdam. — Te Valery sur Somme den 23 Junij, *Hazewinkel* Grietje Mollema, van Riga.

In lading te Londen den 23 Junij, kapit. *Boomgaard* Antje Witsenborg, naar Memel.

Zeilklaar te Londen den 23 Junij, kapit. *Mellema* Jeanne Marie, naar Memel.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Junij, kapit. *Bolmeijer* de 2 Gebroeders, *Bakker* vr. Anna en *Vlas* Hendrika, alle drie naar Hamburg; den 25sten *Koens* de Leeuw, naar Triest; *Meints* Diewerdina, naar Dantzig; den 26sten *Prins* Roelfina, naar Koningsbergen; *Stuit* Geerdina en *de Groot* jonge Cornelis, beide op avontuur. — Van Texel den 24 Junij, *de Vries* Beerta Schuuringa, naar Triest; *Patje* Annegina, naar Hamburg. — Van Helvoet den 24 Junij, *Bakker* Zeevaart, naar Marseille; *Brouwer* Elizabeth, en *de Groot* Lucas Wildervank, beide naar de Oostzee. — Van Brielle den 25 Junij, *Zoutman* Hendrika, naar Riga; *Duintjer* Catharina, op avontuur. — Van Royan den 18 Junij, *Bakker* Johanna, naar Amsterdam. — Van Hartlepool den 22 Junij, *Scholtens* Geertruida Johanna, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 22 Junij, *Aden* Tonkea, naar Groningen. — Van Bremerhaven den 23 Junij, *de Haan* Alida, naar Weener; *Evers* vr. Trientje en *Huisman* Itjea, beide naar Delfzijl. — Van Bolderaa den 16 Junij, *Ugen* Anna Siberdina, *Klein* Tweelingen Daniel en Wilko, *Visser* Vriendschap, *Bossinga* Ceres, *Potjer* Elsje en *Schuring* Engberdina Anna, alle zes naar Helsingör.

Vertrokken van Amsterdam den 27 Junij, kapit. *Sprik* Juliana Louisa, naar Petersburg; *Stuitje* Christina Johanna, naar Hamburg. — Uit het Vlie den 25 Junij, *Ebes* Alida, naar Noorwegen. — Van Hull den 23 Junij, *Scholtens* Margrietha, naar Delfzijl.

Aangaande het schip *vr. Antje*, kapit. Kruze, van de Pekela, geladen met stukgoederen, op de Wierumer gronden gestrand, wordt nog gemeld: Volgens zeggen van den kapitein is het schip ondergeloopen en geborsten; het is verkocht voor *f* 60. Van de lading zijn geborgen 64 balen koffij, 6 pakken inlandsche tabak, 17 vaten loodwit en eene partij van circa 3000 ledige kruiken. Zeer opmerkelijk is het, dat gemelde kapitein *vijf weken* werk gehad heeft om van Amsterdam te Wierum te komen, en met hetzelfde schip den 6 April l.l. ook ondergeloopen en met averij te Ezuwerzijl is binnengehaald.

Zoutkamp, 27 Junij. Binnengekomen den 24sten kapit. *Hangelbroek* Eendragt, van Noorwegen. — Vertrokken den 26sten *Waterborg* Hinderkina, naar Cardiff; *Pot* Renske, naar Laurwich; *Bakker* Catharina, naar Archangel. — Zeilklaar, *van Sluis* Broederliefde, *Kwint* Johanna en *Jager* Zwaantje, alle drie naar Memel; *Gatzen* Elizabeth Hillina, naar Delfzijl; *Pluktje* Tetsia, naar Yarmouth; *Tunteler* vr. Christina, naar Londen; *Drewes* Tjakkien, naar Southampton; *Hoetjer* Geertruida Lammegina, naar Noorwegen.

Delfzijl, 28 Junij. Binnengekomen den 26sten kapit. *Forma* vr. Jantje, van Leer; *de Lange* Jacoba, van Weener; *Barghoorn* vr. Trientje, van Emden; *Schuur* Alberdina, *Juister* Catharina en *Schuur* Jacoba Gezina, alle drie van Bremen; *Pot* Catharina, van Hamburg; *Slik* jonge Willem, van Norden; den 27sten *Schaap* Tjakelina, *Rozenbeek* Rolina en *Woltman* de 2 Gebroeders, alle drie van Hamburg. — Op de Reede den 26sten *Baas* Wilmina, van Marseille n. Bremen (afgewesen); *Laurens* Courier, van Bremen; *Brongers* Sophia, van Norden. — Vertrokken den 25sten *Boetje* jonge Bouke en *Legger* Jantina, beide naar Hamburg; *Sterk* de 3 Gebroeders, naar Emden; den 27sten *Legger* Geerdina, naar Noorwegen; *Theesing* Roelfina, naar Bremen; *Arkema* de Goede Hoop, *Groenewold* Magrietha en *Nieveen* Hendrika, alle drie naar Hamburg; *Oetses* de Hoop, naar Emden; *Forma* vr. Antje, naar Leer; *Geltes* de 2 Gezusters en *van den Berg* Johanna, beide naar Bremen; *Schreuder* Sijlina Titia, *de Jonge* de 3 Zusters en *Dijkstra* Fenna, alle drie naar Noorwegen.

Lijst der Nederlandsche Schepen
welke de Sond gepasseerd zijn.

20 Junij. Scholtens, vr. Wicherdina, van Riga naar de Zaan.
Scherpbier, Jeltina, van Windau naar Holland.
21 Junij. Hitman, jonge Hendrik, van Libau naar de Maas.
Klein, Anje, uit het Vlie naar de Oostzee.
Hazewinkel, jonge Hendrik, v. Rotterdam n. de Oostzee.
Ebeling, de Vrede, van Rotterdam naar de Oostzee.
Naatje, Albertina Edzina, van Amsterdam n. de Oostzee.
Breeland, Hendrika Arentina, van Stockholm n. Nantes.
Lesstuiver, Aurora, van Bordeaux naar Petersburg.
Hoveling, Avontuur, van Riga naar Abbeville.
van Duinen, Alkanna Elisabeth, van Rotterdam n. Memel.
Pronk, Jantina Alida, van Amsterdam naar Petersburg.
Stuit, Concordia, van Riga naar Harlingen.
Wegener, vr. Martha, van Amsterdam naar de Oostzee.
van der Woude, Hoop en Liefde, v. Delfzijl n. Stockholm.
Potjer, Akke Boon, van Schiedam n. de Oostzee.
Bieze, Bouwina, van Schiedam n. Memel.
Zwaal, Wilhelmine, van Harlingen naar de Oostzee.
22 Junij. Sluiter, Jacomine, van Harlingen naar Wismar.
Schuur, Agatha, van Schiedam naar Memel.

De Wind den 20sten Z.Z.W., N.N.W., N.W.; den 21sten N.W., N.N.W., N.W.; den 22sten N.W.

208ste STAATS-LOTERIJ.
Trekking der Derde Klasse.

1ste *Lijst.* No. 19343 een prijs van *f* 25,000. No. 7027 een prijs van *f* 1250. No. 10371, 16881, 15441 en 11421 ieder een prijs van *f* 1000. — 2*de Lijst.* No. 17288 een prijs van *f* 5000. No. 17454 een prijs van *f* 1250. No. 17997 en 6166 ieder een prijs van *f* 1000. — 3*de Lijst.* No. 10585 een prijs van *f* 2500. No. 15524, 19870, 4147, en 4860 ieder een prijs van *f* 1000.

NB. De *f* **25,000** is gevallen in de KOLLEKTE van de *GEKWALIFICEERDE KOLLEKTEURS* **E. DE BOER & ZONEN.**

BURGERLIJKE STAND.

Van den 22sten tot en met den 28sten Junij zijn te *Groningen* geboren 6 zoons en 8 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 9 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 26 *Junij.*

TARWE.		GERST.		
Jar.	72 ℔ *f* 8,00	Winter	52 ℔ *f* 3,00	Zw. Voer 41 ℔ *f* 2,55
N. Oml.	68 » » 6,90	»	54 » » 3,25	» 44 » » 2,70
»	70 » » 7,40	»	56 » » 3,50	BOONEN.
N. Old.	66 » » 6,00	Zomer	56 » » 3,10	Paardb. *f* 4,25,60,70
»	68 » » 6,50	»	» »	
»	70 » » 7,00	Knobbe	58 » » 3,25	ZADEN, ENZ.
ROGGE		»	60 » » 3,55	Gr. Gort p.m. *f* 5,75
Inlandsche	66 » » 3,75	HAVER.		*f* 6,25
»	68 » » 4,05	Dikke	35 ℔ *f* 2,10	Par. 100 N. ℔ *f* 8 a *f* 12
»	70 » » 4,35	»	38 » » 2,35	Koolz. *f* 11 a *f* 12
»		»	41 » » 2,55	Zomerz.
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,85	Boterz.
Gr. Zand	62 ℔ *f* 3,90	»	47 » » 3,15	G. Mostz.
»	64 » » 4,30	Bl. Voer	38 » » 2,15	Raapolie p. v. *f* 39,50
»	66 » » 4,70	»	40 » » 2,25	Boter ¼ Ton 1e s. *f* 23
Zw. Zand	64 » » 4,10	»	42 » » 2,35	à *f* 24
Veen	64 » » 4,00	Zw. Voer	38 » » 2,35	Dito dito 2e s. *f* 22

Tarwe ruim prijshoudende. — Rogge 5 ct. en Boekweit 10 ct. lager traag afgaande. — Gerst alleen aan pelders tot vorigen koers slechts gedeeltelijk te verkoopen. — Haver als voren. — Boonen prijshoudende. — Gort met weinig handel.

ROTTERDAM, 25 *Junij.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams en Overm. ging heden tot ruim vorige prijzen van de hand en vond eenige vraag ter verzending; goede en puike nieuwe *f* 8,70 a *f* 9,20; mindere *f* 7,30 a *f* 8,50; jarige *f* 8,75 a *f* 9,25; Poolsche en Roode soorten *f* 10 hooger. In Entr. is verkocht: 156 ℔ Rijn *f* 250, *f* 252; 159 ℔ dito *f* 260; 158, 159 ℔ *f* 256, *f* 262. Voorts in Cons.: 156 ℔ witbonte Pools. *f* 335; 161, 162, 163, 164 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 290, *f* 295, *f* 300; 158 ℔ Rijn *f* 270; 159 ℔ Bovenl. *f* 268; 155, 156 ℔ dito *f* 245; 156 ℔ betere dito *f* 252. — Rogge prijshoudend: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 4,40 a *f* 5,25; voorts 150 ℔ Groot.-Brab. *f* 145; 146, 148, 151 ℔ Rijn *f* 138, *f* 140, *f* 145; 148 ℔ Munst. *f* 141; 148 ℔ jar. dito *f* 140; 148 ℔ Limb. *f* 140; 142 ℔ gedroogde Russische *f* 132; 141 ℔ Arch. *f* 130. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 3,50 a *f* 3,80; dito Zomer *f* 3,30 a *f* 3,80. — Haver: Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,50 a *f* 3,30; dito lange *f* 1,90 a *f* 2,50. — Boekweit merkelijk lager verkocht: op 140 ℔ N.-Brab. *f* 165, *f* 168; Groot-Brab. *f* 168, *f* 170; Vlaams. *f* 164; Gron. Veen *f* 145; Rijn *f* 153. — Erwten: Zeeuws. Graauwe *f* 5,75 a *f* 8; dito Groene *f* 5,25 a *f* 7,25; dito Witte *f* 5,50 a *f* 7. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,50 a *f* 8,50; dito Bruine *f* 11 a *f* 13; dito Paardenboonen, schaars en 20 cents hooger, *f* 4,40 a *f* 4,70.

AMSTERDAM, 27 *Junij.* Tarwe tot verhoogde prijzen met goeden handel aan consumtie, witte soorten bij partij voor verzending gekocht: 130 ℔ b. Pools. *f* 330 bij partij; 128 ℔ roodb. dito *f* 295 bij partij; 128 ℔ Nassaud. *f* 267 bij partij; 133 ℔ Geld. *f* 275; 131 ℔ dito *f* 265; 126 ℔ dito *f* 255; 122, 124 ℔ Vries. *f* 238, *f* 240; 127 ℔ Eijerl. *f* 265; 125 ℔ Noord-Holl. *f* 250. — Rogge tot vorige prijzen aan cons.: 122 ℔ o. Pruiss. *f* 152; 123 ℔ o. Pommer *f* 145, beide bij partij. — Gerst in een doen: 104 ℔ n. Vries. *f* 118 aan den molen; 105 ℔ n. dito *f* 118 op zolder.

Koolzaad in een doen, op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 62 p. vl. — Lijnzaad prijshoudend: 110, 111 ℔ Koningsb. *f* 230. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering met zeer weinig handel, prijshoudend, op 6/w. *f* 41,25; Vlieg. *f* 40,25 a 50; Sept. *f* 37 a *f* 37,25 a *f* 37; Oct. en Nov. *f* 37,25; Dec. *f* 37,25 a 50 a 25; Mei *f* 38. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,50; vlieg. *f* 27,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 40,25; vlieg. *f* 39,25.

LONDEN, 25 *Junij.* Ten gevolge van geringen aanvoer, werd de aanwezige voorraad van Inl. Tarwe tot 2 sh. verhooging gereedelijk van de markt genomen; ook vreemde was 2 sh. hooger. Gerst goed prijshoudend; puike Haver 6 p. duurder. Boonen en Erwten souteneerden de vorige koersen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
Amsterdam, 27 *Junij.*

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. 50 1/16, 50⅛, 50 1/16; Dito Cert. 3 pCt. 58⅝, 58¾, 58⅝; Dito dito 4 pCt. 77⅛, 77¼, 77¼; O. I. Leen. 4 pCt. 76⅛; Amort.-Synd. 3½ pCt. 79⅛; Aand. Rijn-Spoorw. 4½ pCt. 76½. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. 43¼. — Spanje, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 11⅞, 11 15/16; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 11 13/16; Dito bij dito, Onbep. Stukk. 3 pCt. 34¾; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 24 15/16, 25; Coup. *Ardoins* 7 11/16, 8. — Portugal, te Londen 5 pCt. 27⅛; Dito Dito 4 pCt. 28 5/16, 28⅜. — Rusland, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 102½, 102¾, 102¾; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 101¾, 102; Cert. bij *Hope* 4 pCt. 83½, 83¾; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 82⅞, 82⅞; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 58½. — Polen, Aand. met Loten van 500 fl. 131½. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 70⅞, 71; Dito 2½ pCt. 37¾, 38; Weenerb. bij *Goll en comp.* 5 pCt. 79½, 80; Pruis. Loten van 50 R. 180; Amerik. Bank-Actiën 3¾, 13/16; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 91; Braz. 5 pCt. 83⅞; N. Mex. 5 pCt. 25¾, 13/16, 13/16; Peru 4 pCt. 50, ¼, ⅛; Frans. Oblig. 3 pCt. 50⅞, 51, 50⅞; Handelm. kontant 150.

Bij geringe affaire waren heden onze binnenl. fondsen bijna als gisteren.

Spaansche en Fransche onveranderd; Russ. een weinig aangenamer. Naar Oostenr. was bij geanimeerden omzet zeer levendige vraag. Peru meer aangeboden.

Braz. 1824 v. 200 £ 81; Dito 1839 v. 100 £ 80½, ¾; Gren. Onbep. St. 1¼ pCt. 16¼, 5/16; Peru Coup. *f* 3½, 17/32.

Koers van het Geld: Prolong. 2½ pCt.; Beleening 2½ pCt.; Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 50 1/16 a ⅛; Ard. à 510 £ 11 13/16; Binnenl. 3 pCt. 24 15/16 a 25; Metall. 5 pCt. 70⅞; Dito 2½ pCt. 38.

LIJST DER OBLIGATIËN,
ten laste van het **RUSSISCHE KEIZERRIJK,**
welke op den 21sten Junij 1849 *zijn uitgeloot, en losbaar primo Julij daaraanvolgende.*

No.	1861	a	1880	No.	68161	a	68180
„	8201	a	8220	„	68501	a	68520
„	12801	a	12820	„	69121	a	69140
„	13701	a	13720	„	71021	a	71040
„	13961	a	13980	„	71761	a	71780
„	14181	a	14200	„	74421	a	74440
„	18401	a	18420	„	75101	a	75120
„	20141	a	20160	„	75521	a	75540
„	24441	a	24460	„	78161	a	78180
„	28441	a	28460	„	79341	a	79360
„	29181	a	29200	„	81841	a	81860
„	29941	a	29960	„	84041	a	84060
„	31481	a	31500	„	85541	a	85560
„	36201	a	36220	„	87441	a	87460
„	36681	a	36700	„	88781	a	88800
„	38301	a	38320	„	89441	a	89460
„	39401	a	39420	„	90481	a	90500
„	40101	a	40120	„	98321	a	98340
„	43461	a	43480	„	101181	a	101200
„	46221	a	46240	„	101301	a	101320
„	48721	a	48740	„	102161	a	102180
„	52541	a	52560	„	102261	a	102280
„	52901	a	52920	„	102921	a	102940
„	52981	a	53000	„	103301	a	103320
„	62061	a	62080	„	105521	a	105540

ADVERTENTIEN.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

JUNIJ 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
17	754,39	756,95	759,51	12,6	16,8	12,4	0,91	0,66	0,73	N.t.O.	N.	N.W.	regen	bewolkt	bewolkt
18	763,16	764,33	763,76	13,0	18,0	14,2	0,76	0,55	0,64	N.W.t.W.	W.Z.W.	W.Z.W.	bewolkt	»	helder
19	760,59	757,89	754,67	17,3	21,5	14,2	0,73	0,57	0,84	Z.W.	Z.W.t.W.	Z.W.	betrokken	betrokken	regen
20	758,97	764,42	765,59	13,5	15,7	12,0	0,75	0,59	0,72	W.N.W.	N.W.t.W.	W.N.W.	»	»	betrokken
21	761,66	761,04	760,64	14,6	19,2	16,0	0,79	0,63	0,80	W.Z.W.	W.Z.W.	W.Z.W.	bewolkt	bewolkt	»
22	763,73	763,68	762,34	13,4	16,5	12,5	0,76	0,57	0,72	N.N.W.	N.W.	W.N.W.	betrokken	»	weinig bewolkt
23	752,32	757,85	757,23	16,3	19,4	16,5	0,82	0,65	0,80	N.W.t.W.	W.	W.Z.W.	»	»	bewolkt

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.